

VERGROENING VAN TUINEN IN LANSINGERLAND

Gemeente Lansingerland

Februari 2018

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020-3330670

Rapportnummer

2018 / 23

Datum

Februari 2018

Opdrachtgever

Gemeente Lansingerland

Auteurs:

Davinia Wilson

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

Aanleiding

Onder het mom van 'het is onderhoudsarm' en 'het is praktisch' worden steeds meer tuinen 'dicht gestraat'. Dit heeft diverse gevolgen voor onder andere het milieu, het klimaat, de biodiversiteit en de gezondheid. In een wijk waar veel tuinen versteend zijn kunnen problemen ontstaan, bijvoorbeeld tijdens hevige regenbuien. Regenwater kan niet wegzakken in de grond, waardoor tuinen en straten onderlopen en het riool overbelast raakt. Ook zien we door het verdwijnen van groen steeds minder vogels en insecten in wijken en tuinen.

De gemeente Lansingerland wil inspelen op de klimaatverandering en onderzoekt hoe de gemeente groener kan worden. Daarbij kijkt de gemeente naar de inrichting van het openbare gebied. Maar ook inwoners kunnen helpen door hun tuinen te vergroenen of deze op een andere manier klimaatproof te maken. Door middel van deze enquête wil de gemeente graag te weten komen waarom inwoners bepaalde keuzes maken voor de inrichting van hun tuin, en in welke mate zij bereid zijn om hun tuinen te vergroenen.

Methode

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van raadpleging van het Burgerpanel Lansingerland. Het panel bestaat uit 1.384 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Lansingerland, die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente. De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. De vragenlijst kon worden ingevuld van 13 november tot en met 17 december 2017. Er is een herinneringsmail verstuurd.

Daarnaast konden ook inwoners die geen lid zijn van het panel de vragenlijst invullen, middels een link die op de gemeentelijke website is geplaatst.

Respons

Voor dit onderzoek zijn 1.348 panelleden uitgenodigd, bij 36 kon de uitnodiging niet worden bezorgd vanwege een fout e-mailadres of volle mailbox. In totaal namen 616 leden deel aan het onderzoek. Dit is een respons van 46 procent. Daarnaast hebben 114 inwoners aan het onderzoek deelgenomen middels de open link. In totaal hebben 730 inwoners de vragenlijst ingevuld, ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd, geslacht en (woon)kern. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd, geslacht en kern zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhouding. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Lansingerland.

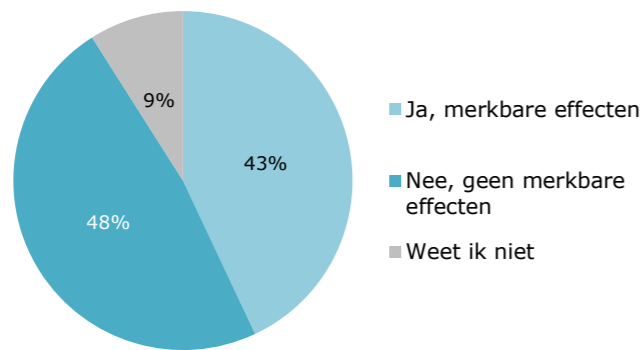
Indien de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

DE EIGEN TUIN

Helft respondentent merkt weinig van klimaatverandering in de wijk

De helft van de respondentent geeft aan geen effectent te merken van klimaatverandering in hun wijk. Ruim twee vijfde van de respondentent zegt wel merkbare effectent van klimaatverandering waar te nemen. Men noemt met name wateroverlast, zoals ondergelopen tuinen en veel of grote plassen op straat. Ook noemt een aantal dat er minder (soorten) vogels en insecten zichtbaar zijn, anderen noemen overlopende putten of een overbelast riool als voorbeelden van effectent van klimaatverandering. Een aantal respondentent merkt wel op niet zeker te weten of deze genoemde voorbeelden het gevolg van klimaatverandering zijn.

Figuur 1
Merkt u effectent van klimaatverandering in de wijk waar u woont? (n=730)

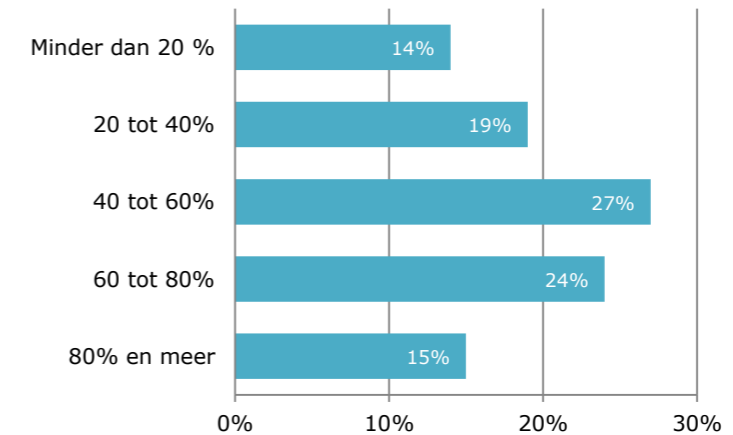
Respondentent met een tuin beoordelen hun eigen tuin gemiddeld met een

7,3

Meeste tuinen groen

Bijna alle respondentent geven aan een tuin te hebben bij hun woning (97%). Bij ruim een kwart van hen is 40 tot 60 procent van de tuin groen (27%). Bij 15 procent is minstens vier vijfde van de tuin groen, een even groot aandeel geeft aan minder dan een vijfde van de tuin groen ingericht te hebben.

Figuur 2
Hoeveel procent van uw tuin is groen? (n=700)

Inwoners die jonger zijn dan 45 jaar hebben minder groen in de tuin dan 65-plussers: een kwart van de jongere respondentent geeft aan minder dan 20 procent van de tuin groen te hebben ingericht, onder ouderen is dat slechts 3 procent. Op kernniveau is het aandeel inwoners dat minder dan een vijfde van de tuin groen heeft ingericht het grootst in Bergschenhoek (20%).

EIGEN TUIN

Meeste tuinbezitters geven voorkeur aan groene tuinen

De helft van de tuinbezitters geeft de voorkeur aan groen in de tuin, een op de zes ziet liever een inrichting met meer steen dan groen. Een op de drie geeft aan het liefst de hoeveelheid steen en groen in evenwicht te zien in de tuin.

Figuur 3

Voorkeur inrichting van de tuin (n=700)

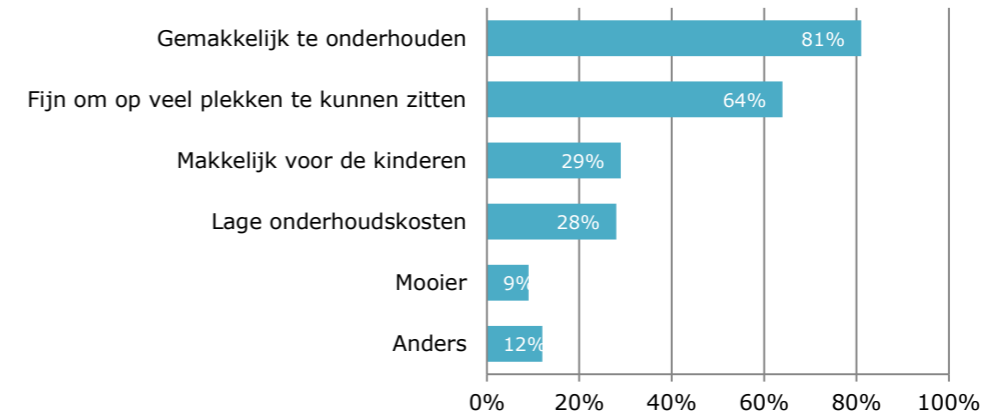

Respondenten die de voorkeur geven aan meer steen in de tuin noemen met name het gemak van het onderhoud als belangrijke reden voor deze keuze (81%). Twee op de drie hebben liever meer steen in de tuin omdat dit meer mogelijkheden geeft om zitplaatsen in de tuin te creëren. Drie op de tien vinden een meer bestrate tuin makkelijker voor de kinderen en lager in de onderhoudskosten (figuur 4).

Driekwart van degenen die liever een meer groene tuin zien vinden dit simpelweg mooier, 70 procent vindt het belangrijk dat er meer natuur in de tuin is omdat dit goed is voor de biodiversiteit en ruim de helft noemt de klimaatverandering als reden om de voorkeur te geven aan groen boven steen in de eigen tuin (figuur 5).

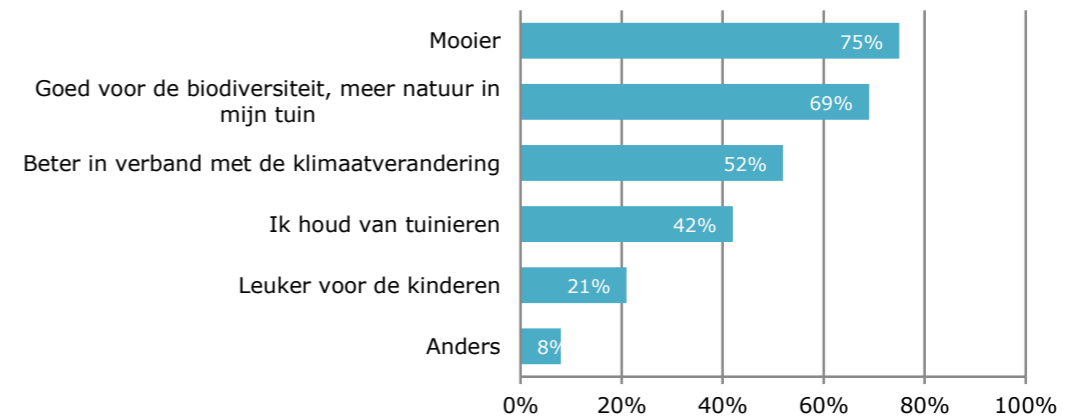
Figuur 4

Waarom meer steen? Meerdere antwoorden mogelijk (n=97)

Figuur 5

Waarom meer groen? Meerdere antwoorden mogelijk (n=378)

Respondenten jonger dan 45 jaar geven vaker de voorkeur aan een tuin met meer tegels of bestrating (23%) dan gemiddeld. Van deze groep noemt veertig procent het gemak voor de kinderen als reden voor meer steen in de tuin. Maar ook jongere respondenten die liever een meer groene tuin zien noemen de kinderen (leuker voor de kinderen) vaker dan gemiddeld als reden voor deze voorkeur. Het aandeel dat het liefst meer groen in de tuin ziet is het grootst onder 65-plussers (62%).

VERGROENING

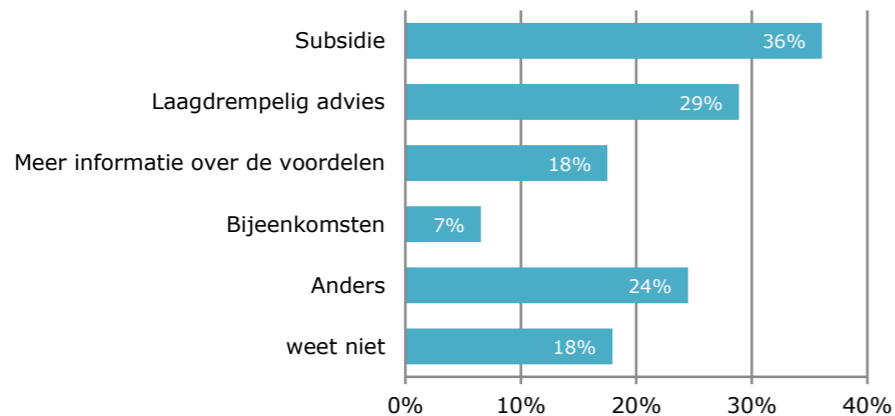
Subsidie en advies beste stimulans

Bijna een vijfde van de respondenten met tuin overweegt deze tuin te vergroenen (18%), 7 procent is hier al actief mee bezig. Het merendeel (69%) wil de tuin niet vergroenen, volgens 55 procent is de tuin al groen genoeg.

Een derde van de respondenten met tuin geeft aan dat zij niet over te halen zijn om hun tuin te vergroenen. De andere tuinbezitters zouden het vergroenen van hun tuin overwegen als zij hier subsidie voor zouden krijgen (36%), als zij laagdrempelig advies zouden krijgen over de mogelijkheden voor hun tuin (29%) of als er meer informatie zou zijn over de voordelen van een groene tuin (18%). De categorie 'anders' bevat respondenten die aangeven dat hun tuin al voldoende groen is, anderen noemen dat een grotere tuin een voorwaarde is om te vergroenen.

Figuur 6

Wat zou u overhalen om uw tuin te vergroenen? *Meerdere antwoorden mogelijk* (n=474)

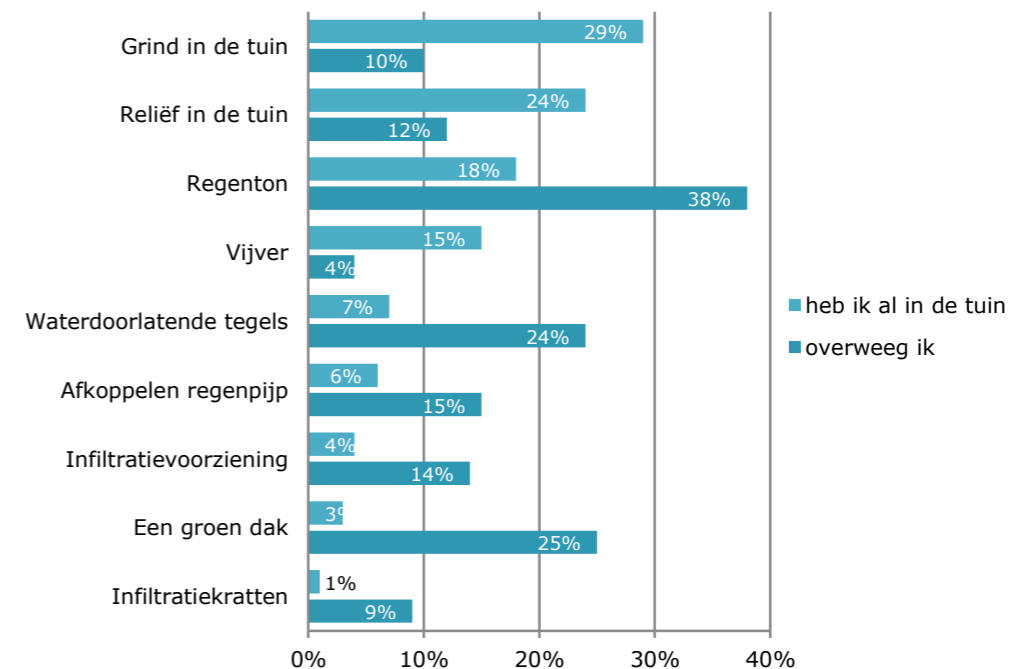
65-plussers noemen het krijgen van subsidie minder vaak als stimulans om hun tuin te vergroenen dan jongere respondenten.

Maatregelen tegen wateroverlast

Er zijn verschillende maatregelen te treffen om de afvoer van water in de tuin te stimuleren en zo de kans op wateroverlast te verkleinen. Drie op de tien tuinbezitters in Lansingerland geven aan grind in de tuin te hebben, een kwart heeft reliëf in de tuin en een op de vijf heeft een regenton. Infiltratievoorzieningen of -kratten en groene daken komen het minst vaak voor. Twee vijfde van de tuinbezitters denkt erover een regenton aan te schaffen om wateroverlast tegen te gaan, een kwart overweegt waterdoorlatende tegels of een groen dak om de afvoer van water in hun tuin te verbeteren.

Figuur 7

Welke maatregelen t.a.v. wateroverlast overweegt/heeft u in uw tuin? (n=700)

VERGROENING

Stimuleren vergroening tuinen taak gemeente

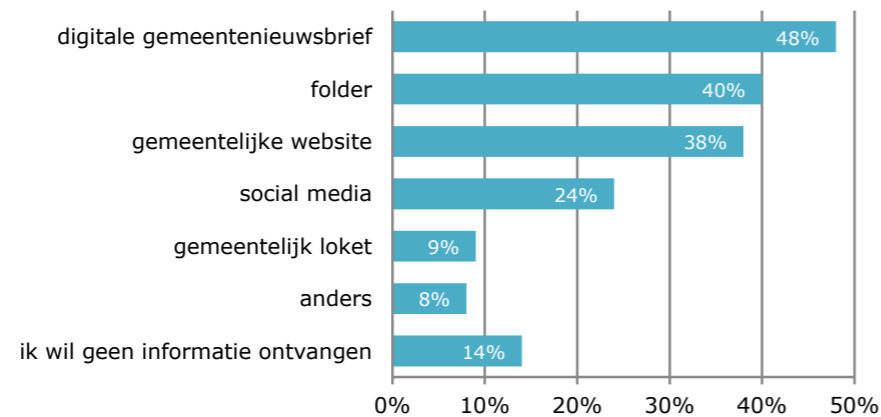
Steeds meer gemeenten en waterschappen organiseren acties om inwoners te stimuleren om hun tuin te vergroenen. Ruim 70 procent van de respondenten met tuin vindt dat het een taak van de gemeente is om groene tuinen te stimuleren. Degenen die dit niet de taak van de gemeente vinden geven nagenoeg allemaal aan dat de inwoners zelf verantwoordelijk zijn voor de vergroening van hun eigen tuin.

Info gemeente liefst via nieuwsbrief of folder

De helft van de respondenten (met tuin) zou het liefst via de digitale nieuwsbrief van de gemeente geïnformeerd worden over het vergroenen van tuinen (48%). Twee op de vijf geven de voorkeur aan een folder of informatie op de gemeentelijke website, een kwart zou deze informatie graag vinden op social media (zoals Facebook, Twitter en Instagram). Een tiende zou graag informatie verkrijgen bij een gemeentelijk loket. Anderen noemen informatie in de lokale kranten zoals De Heraut als goed medium om hierover te worden geïnformeerd.

Figuur 8

Op welke manier(en) wilt u van de gemeente informatie ontvangen over het vergroenen van tuinen? *Meerdere antwoorden mogelijk (n=700)*

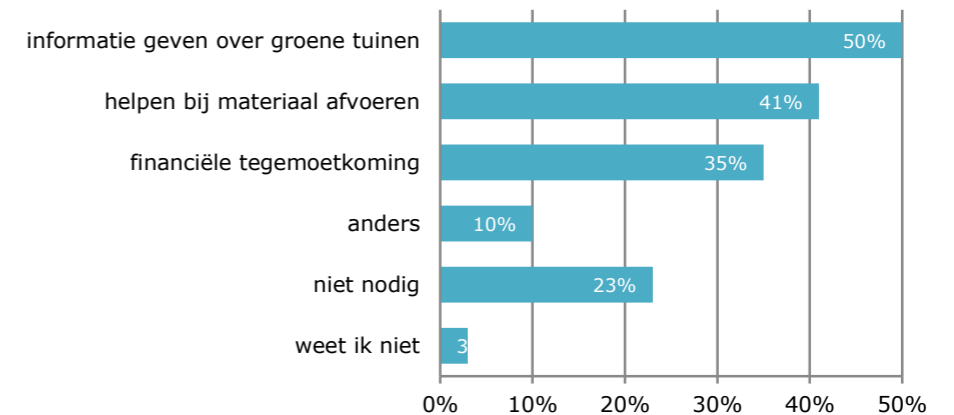

Informatie meest waardevol

Volgens tuinbezitters kan de gemeente het beste helpen bij het vergroenen van tuinen door hier informatie over te geven (50%). Ook het helpen bij het afvoeren van materiaal (zoals stenen, 41%) of een financiële tegemoetkoming (35%) zou tuineigenaren kunnen helpen met het vergroenen van hun tuin. Een kwart vindt het niet nodig dat de gemeente helpt.

Figuur 9

Hoe kan de gemeente helpen bij het vergroenen van uw tuin? *Meerdere antwoorden mogelijk (n=700)*

Informatie via social media wordt door jongere inwoners vaker genoemd dan door 65-plussers. Inwoners van Bleiswijk noemen social media minder vaak dan inwoners uit de andere kernen.

Het afvoeren van materialen en een financiële tegemoetkoming is voor 65-plussers minder belangrijk dan voor inwoners jonger dan 65 jaar.

TEN SLOTTE

Ten slotte is aan de respondenten gevraagd of zij nog vragen, opmerkingen of ideeën hebben die niet in de enquête aan bod zijn gekomen. Hieronder is een selectie van deze opmerkingen weergegeven.

- *"Ik zou wel geïnteresseerd zijn in een grijswatervoorziening om de toiletten door te kunnen spoelen en de auto te wassen. Scheiding van grijs water en echt rioolwater in de wijk zou ook nuttig zijn."*
- *"Gemeente dient verordening op te nemen met een maximalisering van het bestraten van tuinen om de afvoer van oppervlaktewater beter te reguleren. Nu in de nieuwbouwwijken zijn tuinen grotendeels bijna volledig bestraat op voormalige weilanden."*
- *"Tegeltuinen tegeltax laten betalen. Door de betegelde tuinen hebben wij als het flink regent een drassige tuin."*
- *"Mensen willen onderhoudsarm, vertel ze hoe dat kan met beplanting die weinig onderhoud behoeft."*
- *"De gemeente moet zelf nog iets meer aandacht schenken aan onderhoud van aanwezige kleine groenstroken. Dit gaat vooral om de kleinere hoeken welke met een wat grotere machine niet zijn te bereiken. Dit stimuleert ook huizenbezitters en huurders."*
- *"Subsidie in de vorm van een hovenier trekt misschien meer mensen over de streep om te vergroenen."*
- *"Behalve het groen maken van de tuin, ook aandacht besteden aan insecten minnende planten en struiken, met hierbij uitleg aan de bewoners dat insecten niet eng of vies zijn. Vooral vlinders en bijen zijn prachtig in de tuin."*
- *"Zelf denk ik dat het niet helpt om bij nieuwbouwhuizen van die minituintjes op te leveren. Mensen moeten ergens hun tuinmeubelen kwijt en daarmee is de tuin al snel vol."*
- *"Als de gemeente tuinieren als gezonde ontspanning en goed voor het lichaam presenteert, helpt dat misschien mee. De waterhuishouding van de gemeente is verder van je bed dan je eigen leven en welzijn."*
- *"Omvang tuin neemt af omdat beschikbare grond per kavel afneemt. Bij een grotere tuin zou ik meer groen hebben."*
- *"Het zijn niet alleen de (privé)tuinen die verbeterd kunnen worden maar ook het openbaar groen en de bestrating naar de afvoerputten toe. En dat is wel een gemeentelijke verantwoording."*
- *"Als je veel planten hebt in de tuin, gaan die kapot doordat de perkjes te lang in het water staan, is ook zonde. Planten kosten veel geld."*
- *"Mensen hebben ook hun eigen verantwoordelijkheid en keuze. Niet teveel dwingen."*
- *"De gemeente kan zelf ook veel doen aan begroeiing in plantsoenen en open ruimten. Dat was altijd best erg goed verzorgd in Bergschenhoek, maar ik zie nu regelmatig stukken waar meer diversiteit in begroeiing zou kunnen zijn."*